

عنوان مقاله:

واکاوی رخداد و الگوهای همدید موج های سرمایای ایران

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های جغرافیای طبیعی، دوره 52، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

مصطفی کریمی - استادیار گروه جغرافیای طبیعی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران

نعمت احمدی - کارشناس ارشد آب وهواشناسی سینوپتیک گروه جغرافیای طبیعی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران

مهرداد محمد مرادیان - کارشناس ارشد آب وهواشناسی سینوپتیک گروه جغرافیای طبیعی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران

سمیه رفعتی - استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه سیدجمال الدین اسدآبادی، اسدآباد، ایران

خلاصه مقاله:

موجهای سرمایای از رویدادهای فرین دمایی هستند که در آنها مقادیر غیرمعمول دمای کمینه مشاهده میشود. این موجها در دوره سرد سرما و در دوره گرم سال خنکی هوا را در پی خواهند داشت. هدف از پژوهش حاضر مطالعه موجهای سرمایای- خنک ایران و تحلیل همدید الگوهای گردشی ایجادکننده آن است. ازاینرو، با استفاده از دادههای کمینه دمای روزانه (- ERA-Interim ECMWF) در دوره ۲۰۱۳-۲۰۰۴ و محاسبه نمره استاندارد آنها، ناهنجاریهای کمتر از ۱- بهعنوان روزهای دارای موج سرمایای و خنک شناسایی شد. با استفاده از دادههای فشار تراز دریا در روزهای دارای موجهای سرما و خنک و همچنین روش تحلیل خوشهای سلسلهمراتبی، پنج خوشه بهعنوان الگوهای بهاره، تابستانه، پاییزه، اواخر پاییز- اوایل زمستان، و زمستانه استخراج شد. موجهای سرمایای و خنک ایران در بیشتر موارد از فرارفت هوای سرد از طریق جریانات ورودی از سمت شمال، شمال شرق، و شمال غرب ناشی میشوند. این جریانات حاصل استقرار پرفشار بر روی سرزمینهای همسایههای شمالی از شمال دریای سیاه تا شمال شرق دریای خزر هستند. در الگوهای اول و دوم (بهاره و تابستانه)، علاوه بر وجود سامانههای پرفشار در موقعیتهای ذکرشده، شیب فشاری ناشی از حضور کمفشارهای سطحی در نیمه جنوبی در این زمان جریانات شمالی را سبب شده است.

کلمات کلیدی:

الگوهای همدیدی، ایران، فرارفت دما، فشار تراز دریا، موجهای سرما

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1292305>

